

Мустақиллигимизнинг бешинчи йили — 1996 йилнинг 19 июли эди ўшанда. Асака шаҳрида Ўзбекистон тарихида мисли кўрилмаган воқеа содир бўлди: замонавий автомобиль заводи — «ЎзДЭУавто» қўша корхонаси ишга туширилди. Ушанда Андижоннинг тиниқ осмонида кўёш порлаб турарди. Бугун ҳам саратоннинг чарогон кўёши кўчаларни тўлдириб бораётган машиналарнинг ойналарида жилва қилади. Фақат бир манзарада буюк бир ўзгариш бор. Уша йиллари тасаввур қилиш қийин бўлган манзара: бугун Асака кўчаларида юрган машиналарнинг деярли барчаси Мустақил Ўзбекистон, озод ўзбек мўъжизаси — «Нексия», «Тико», «Дамас»лардир!

Мўъжизанинг бунёдкори — халқимиз

Завод қурилиши бошланганида кўпларга ўзбекларнинг бу иши «омхаёл» бўлиб туялган эди. Лекин корхонада ишлаб чиқарилган мазкур машиналар қисқа фурсатда бундай шубҳаю гумонларни пучқа чиқариди. «ЎзДЭУавто» маҳсулотлари дарҳол харидорлар эътиборига тушди. Жаҳон бозорига эътироф топди. Ишлаб чиқарилган ҳар бешта машинанинг бири экспорт қилинаётгани ҳам шундан! Завод конвейеридан чиққан икки юз эллик мингдан зиёд автомашинанинг эллик бир минги бугун хорижий мамлакатлар кўчаларида елиб юрибди.

Маҳсулот сифатини ошириш, технологияни ривожлантириш, лойиҳалаштириш ишларини жадаллаштириш борасидаги ишлар эса заводнинг экспорт салоҳиятини янада кўтаришга хизмат қилмоқда. Хусусан, «ЎзДЭУавто» машиналарини ривожлантирган Фарб давлатларида сотишга имкон бериладиган халқаро ISO 9001 сертификати олинди. Таъкидламоқ керакки, «ЎзДЭУавто» МДХ давлатларидаги турдош корхоналар орасида бундай халқаро ҳужжатга эга бўлган ягона заводдир. Шу маҳалгача Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган автомобиллар МДХ ҳамда Болтиқбўйи давлатларигагина экспорт қилинган эди. Энди эса Буюк Британиянинг «МЕКС. Комодитис» компанияси билан ҳамкорликда «ЎзДЭУавто» маҳсулотларини Европа, хусусан, Буюк Британия бозорларига чиқариш борасида қизгин иш олиб боришмоқда. Британиялик ҳамкорлар келаси йили 6 мингтача машина сотиб олишни режалаштирган. 2003 йилга бориб эса ўзбек машиналарининг Буюк Британия экспорт 30 мингтача тақсимланади. Табиийки, инглиз импортчилари «Матиз» машиналарига ҳам катта умид боғлаб турибди.

Маросимда тегишли вазирлик ва идоралар, уюшмалар, концернлар раҳбарлари, мамлакатимизда фаолият юритаётган элчи-хоналар, хорижий компанияларнинг ваколатхоналари, оммавий ахборот воситалари, жамоатчилик вакиллари, Корея Республикаси, АҚШ, Буюк Британия, Италия ва бошқа давлатларнинг делегациялари иштирок этди.

«Матиз» русулини янги автобилнинг халқаро тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Маросимда тегишли вазирлик ва идоралар, уюшмалар, концернлар раҳбарлари, мамлакатимизда фаолият юритаётган элчи-хоналар, хорижий компанияларнинг ваколатхоналари, оммавий ахборот воситалари, жамоатчилик вакиллари, Корея Республикаси, АҚШ, Буюк Британия, Италия ва бошқа давлатларнинг делегациялари иштирок этди.

«Матиз» русулини янги автобилнинг халқаро тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Маросимни Андижон вилояти ҳокими Қ. Бидов очди.

Сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовга берилди.

Давлатимиз раҳбари мамлакатимиз саноятининг фаҳри бўлган «ЎзДЭУавто» заводи конвейеридан яна бир замонавий янги машина чиқа бошлагани, бундай тарихий воқеанинг эса барчамиз учун энг улғу, энг азиз айём — Мустақиллигимизнинг ўн йиллигини нишонлаш арафасида бўлиб ўтаётгани муносабати билан ватандошларимизни, меҳмонларни қизгин муборакбод этди.

Бугунги воқеанинг маъно-мазмунига тўғри баҳо берадиган бўлсак — бу воқеа, авваломбор, юртимизда тинчлик ва осуда ҳаёт ҳукм сураётганининг исботидир, лекин Юртбошимиз, Мамлакатимизда ўнлаб-юзлаб янги корхоналарнинг ишга туширилаётгани, янги технологияларнинг ўзлаштирилиши, юртимизга чет эл инвестицияларининг кириб келиши ҳамкорларимизнинг бизга бераётган кўмаги, ёрдами натижасидир. Бу ҳақиқатни Корея давлати, Корея капиталли, корейлик шерикларимиз билан ҳамкорлигимиз самарасида яққол кўриш мумкин.

Юқори технологияларга асосланган замонавий ишлаб чиқариш тармоғининг ривожланиши илгор техника ва технологияларнинг тилини биладиган, замонавий ишлаб чиқариш усулларини пухта ўзлаштирган муҳандис ва ишчилар, малакали мутахассисларга боғлиқ. Уларсиз бундай корхонани қуриш ҳам, ишлатиш ҳам мумкин бўлмади. Заводда янги русумдаги машиналарнинг ўзлаштирилаётгани мамлакатимиз салоҳиятининг ошиб бораётганидан далолатдир.

Ушбу кўприкларни бунёд эттиришда беш пудратчи — «7-Кўприққурилиш» трестига қарашли 13-кўприк қурилиши бошқармаси ишчи-хизматчилари ҳамда ёрдамчи пудратчилар — 67, 68-кўприк қурилиш отрядлари, «Осиё»

Ушбу кўприкларни бунёд эттиришда беш пудратчи — «7-Кўприққурилиш» трестига қарашли 13-кўприк қурилиши бошқармаси ишчи-хизматчилари ҳамда ёрдамчи пудратчилар — 67, 68-кўприк қурилиш отрядлари, «Осиё»

Ушбу кўприкларни бунёд эттиришда беш пудратчи — «7-Кўприққурилиш» трестига қарашли 13-кўприк қурилиши бошқармаси ишчи-хизматчилари ҳамда ёрдамчи пудратчилар — 67, 68-кўприк қурилиш отрядлари, «Осиё»

Ушбу кўприкларни бунёд эттиришда беш пудратчи — «7-Кўприққурилиш» трестига қарашли 13-кўприк қурилиши бошқармаси ишчи-хизматчилари ҳамда ёрдамчи пудратчилар — 67, 68-кўприк қурилиш отрядлари, «Осиё»

Ушбу кўприкларни бунёд эттиришда беш пудратчи — «7-Кўприққурилиш» трестига қарашли 13-кўприк қурилиши бошқармаси ишчи-хизматчилари ҳамда ёрдамчи пудратчилар — 67, 68-кўприк қурилиш отрядлари, «Осиё»

Шаҳримиз чиройига мос

Ўйلسоз ва кўприксозорларимизнинг гайрат-шижонатлари эвазига тез ва соз бунёд этилаётган, транспорт воситалари ва йўловчилар учун қулайлик яратувчи Кичик Халқа йўлининг 6,8 километрдан иборат биринчи навабтининг фойдаланишга топширилишига санокли қуллар қолди.

Шу боис ҳам ушбу қурилиш майдонида тер тўкаётган ҳар бир бунёдкорнинг диққат-эътибори, куч-ғайрати охиригача пардозлаш ва ободонлаштириш ишларини ниҳосига етказиб, юртимизда кенг нишонланадиган энг улғу байрорнинг 3 сменада лойиҳада кўзда тутилган ҳар бир ишни бекум қўст бажаришга ҳаракат қилишди, бор маҳоратларини ишга солишди. Шуниси қувонарлики Кичик

Халқа йўлининг биринчи навабтида қад ростлаши кўзда тутилган 5 та кўприкнинг ҳар бири ўзига хос ва кўчаларимизга мос кўринишда қурилиб, пардозланмоқда.

ТАНЛОВЛАР «Ўзбекистон — Ватаним маним»

Мана олти йилдирки, энг улғу, энг азиз байрамимиз арафасида «Ўзбекистон — Ватаним маним» республика кўшиқ байрами танловининг якуний босқичи ўтказиб келинмоқда.

Мамлакатимизнинг миллионлаб томошабинлари «Ойна жаҳон» орқали намойиш этилган «Ўзбекистон — Ватаним маним» республика кўшиқ байрами танловининг бири-бирдан мароқли гала концерти дастурини завқ билан томоҳа қилдилар. Ҳа, она юртин, дёвирни мадҳ этиш олий бахт ҳисобланади. Бу галги танловда ҳам янги-янги куй-қўшиқлар кашф этилди, санъатимизнинг янги истеъодлари аниқланди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ Олий ўқув юртлари талабаларига стипендиялар тўлаш тартиби ва миқдорлари тўғрисида

Талабаларнинг касб билимларини чуқур эгаллашларини рағбатлантириш ва ўзлаштиришини ошириш, мутахассислар тайёрлаш сифатини янада яхшилаш учун зарур шарт-шароитлар яратиш, олий ўқув юртларида стипендия тайинлаш ва тўлаш тизимини такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

- 2001 йил 1 сентябрдан бошлаб давлат грантлари бўйича ва тўлов-контракт асосида ўқитишнинг кундузги шаклида таълим олаётган олий ўқув юртларининг барча талабаларига (хорижий мамлакатлар талабаларидан ташқари) стипендия билан таъминлаш жорий этилсин.
- Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлиги, олий ўқув юртларига эга бўлган бошқа вазирликлар ва идоралар тўлов-контракт шаклида ўқитишнинг қиймати миқдорига ҳар ойда тўланадиган стипендия миқдорини албатта киритсинлар.
- 2001 йил 1 сентябрдан бошлаб олий ўқув юртлари талабалари учун стипендияларнинг базавий миқдорлари белгилансин, талабаларнинг ўзлаштиришига қараб стипендияларга қўйиладиган табақалаштирилган коэффициентлар жорий этилсин: рейтинг бўйича энг юқори баллар (86-100 балл) - 1,0; рейтинг бўйича юқори баллар (71-85 балл) - 0,75; рейтинг бўйича ўртача баллар (55-70 балл) - 0,5.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат стипендияси ва Беруний, Ибн Сино, Навоий ва Улуғбек номидаги Давлат стипендиялари олувчи талабаларга стипендиялар тайинлаш ва тўлашнинг амалдаги тартиби сақлаб қолинсин.
- Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда бир ҳафта муддатда: олий ўқув юртлари талабалари учун 2001/2002 ўқув йилида ўқиш қийматининг янги миқдорларини; таълим муассасаларида стипендия тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани белгиланган тартибда ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.
- Мазкур қарорнинг амал қилиши Вазирлар Маҳкамасининг «Ўрта махсус, касб-хўнара таълими тузилмасини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2001 йил 12 июндаги 253-сон қарорининг 2-бандининг тўртинчи хатбошида кўрсатилган ўқув юртлари ўқувчиларига жорий этилсин, бунда ўқувчилар ва талабалар стипендиялари миқдорларининг илгари амалда бўлган нисбати сақлаб қолинсин.
- Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда тегишли таълим муассасаларининг 2001 йил учун харажатлар сметасига тегишли ўзгаришлар киритсин.
- Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Р.Азимов ва Ҳ.Кароматов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И.КАРИМОВ
Тошкент шаҳри, 2001 йил 17 август.

XXI саҳоси

Барча манбалардан олинган сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

- Олий Мажлисида Ижтимоий масалалар ва бандлик, Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари, Ёшлар ишлари қўмиталари ҳамда Оила ва аёллар муаммоларини комиссиясининг маъбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда 10 йил мобайнида амалга оширилган ишлар қўмиталари ва комиссия фаолияти, парламентнинг бўлажақ олтинчи сессиясига тайёргарлик ҳақида сўз юритилди.
- «Ўқитиш ҳужжатлари» давлат акционерлик компанияси бошқарувининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда давлат эҳтиёжлари учун маҳсулот ишлаб чиқариш мақсадида қишлоқ хўжалик корхоналарига минерал ўғитлар ишлаб чиқариш ва етказиб беришни ҳисобга олиш ҳамда ўзаро ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш масаласи муҳокама этилди.
- Ўзбекистон Фидоқорлар миллий демократик партиясининг Олий Мажлисида бўлиб ўтган ўнинчи анжумани «Мустақилликнинг ҳуқуқий асослари» мавзусига бағишланди. ФМДПнинг Олий Мажлисидаги фракцияси, Сайловчилар ташаббускор гуруҳининг депутатлар блоку, Олий Мажлисининг Мудофаа ва ҳарбий-иқтисодий масалалари ҳамда Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари қўмиталари, Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдаги қонун-ҳужжатлари мониторинги институти унинг ташкилотчилари бўлишди.
- Кеча Фуқаро авиацияси ходимлари ўзларининг касб байрамлари — Ўзбекистон Республикаси Ҳаво флотини қўнини нишонладилар.
- Наманган вилоят прокуратурасида «Фермер ва деҳқон хўжалиқлари раҳбарларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш» мавзусида семинар бўлиб ўтди.
- Жиззахда вилоят ҳокимлиги ҳамда шаҳар Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг ташаббуси билан «Тадбиркорлик — кенг йўл» мавзусида семинар ўтказилди.
- Шанба кuni республика пул-кредит сисёати комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди.
- Бухорода ўзбек миллий фильмлари фестивали очилди.
- Нукусда Қорақалпоғистон Жўқорги Кенгеси Раиси соврини учун шаҳар ва туман ҳокимлари, вазирлик ва идоралар раҳбарлари ўртасида теннис турнири очилди.

Жаҳонда

- Боннда жаҳон халқлари маданиятининг навабтига фестивали очилди. Фестиваль давомида Ўзбекистон кўргазмаси ҳам намойиш этилди.
- Кеча Москвадаги ҳукумат уйи ёнида 1991 йилнинг август воқеаларига бағишланган митинг бўлиб ўтди. Кеҳқурун Оқ уй ҳимоячилари қатнашчиларининг учрашуви ўтказилди.
- Шанба кuni Киевда украиналикларнинг жаҳон форуми очилди.
- Озарбайжон Президенти Х. Алиев давлат раҳбарлигига навабдаги — 2003 йилда ўтказиладиган сайловларда иштирок этишини биринчи марта расмий равишда эълон қилди.
- Кеча Арманистонда республика қуролли қўчалари томонидан ўтказиладиган кўргазмали амалий-ҳарбий машғулот ниҳосига етди.
- Кеча Астрахань бозорига бомба портлади. Фожеа натижасида 6 киши ҳалок бўлди, 50 дан ортиқ киши жароҳатланди.
- Ислон конференцияси ташкилотига аъзо 50 дан ортиқ давлат вакиллари БМТ Хавфсизлик Кенгашидан Яқин Шарқда юзага келган вазиятни муҳокама қилиш учун эъдилик билан кенг қачиришни талаб қилди.
- АҚШ иқтисодийликда кечаётган салбий ўзгаришлар Токио биржасида беқарорлик келтириб чиқарди. АҚШ долларини йенга нисбатан арзонлашиб кетди.
- Португалия пойтахти Лиссабонда анъанавий равишда ҳар йили ёзда ўтказиладиган океанлар фестивали бошланди.
- Кеча Исроил ҳарбийлари Ириқ каллибди пулемётлардан Фаластин ҳудудидаги Газа ҳудуди ва Йордан дарёсининг Фарбий қирғоғини ўққа тутишни давом эттирди. Натижада турар жой бинолари ва қурилишларга талафот етказилди. Ярадорлар ва ҳалок бўлганлар бор.
- Филиппин пойтахти Манила шаҳри яқинидаги меҳмонхонанинг оптикни қаватида содир бўлган ёнғин 80 кишининг умрига завоҳ бўлди. 600 киши жойлашган меҳмонхонадаги ёнғинни ўчириш уч йорин соат давом этди.

«Эскалатор» заводи зарур эҳтиёт қисмларини ҳам етказиб бери.

Ақбар АЛИЕВ

Бугунимиз сермазмун, эртаммиз порлоқ

ИСТИКЛОЛ ВА БИЗ

Дилбар ТОХИРОВА,
«Юлдуз» хиссадорлик жамияти тикувчиси,
Ўзбекистон Республикасида
хизмат кўрсатган саноат ходими:

«ТОШКЕНТ ОКШОМИ» СУРВОНАМАСИ

1. Мустақиллик йиллари рўй берган ўзгаришларнинг энг муҳимлари нималарда намоён бўлмоқда деб ҳисоблайсиз?

— Инсон яшар экан, ҳаммиша ўтган кунлар сарҳисоб қилиниб, ортинга нигоҳ ташлайсан. Мен ҳам ўтган кунларга қайтар эканман, бугунимнинг, эртанинг тора сермазмун бўлиб бораётганини дил-дилдан хис этаман. Айниқса, Истиклол йилларида бу нарса аниқроқ кўзга ташланмоқда. Чин қалбимдан айта оламаники, мустақиллик барчамиз учун олий, буюк бир неъмат бўлди. Мана ўн йилдирки, унинг тотли мевалари халқимизни хушнуд этмоқда, яшашга, яратиб беришга ундамоқда. Бугунги ўзгаришларнинг барчасини муҳим деб биламан. Тилимиз, динимиз ўзини-ўзинга қайтгани, мамлакатимиз барча жаҳонларга жаҳонга танилаётганини, иқтисодий тизимимиз ривожга юз тутганини кўриб туришимиз. Айниқса, замонавий юксак унвонли технологияларнинг юртимизга кириб келиши, улар асосида яратилаётган рақобатбардош, сифатли маҳсулотларнинг жаҳон бозоридан муносиб ўрин олаётгани, хориж билан ҳамкорликдаги қўшма корхоналар, уларда тайёрланаётган энг сара маҳсулотларга «Ўзбекистонда тайёрланган» тамғаси билан хорижга чиқарилаётгани ҳаммамизни фахрлантиради, халқимизга кўрсатилаётган гамхўрлик эса буюк давлат келажакка ишонтиради.

Узим аёл, она бўлганим боис ҳам мустақиллик йилларида хотин-қизларга, оналарга гамхўрликдан, эътибордан, келажак авлод соғломлиги учун қилинаётган савий-ҳаракатлардан кўнглим тоғдек кўтарилади. Ахир келажак авлод — миллатимиз давомчиси, меннинг, барча оналарнинг, азиз ўзбегимнинг фарзандлари-да. Атрофга назар ташласам, ҳамма жойда ўзгариш, инсонларимиз тадбиркор, ташаббускор бўлиб бормоқда, истиклол шарафати билан қалбдаги туғёнлар юзага чиқмоқда, дилдаги ва қўлдаги кишилар ечилди.

Ана энг муҳими, энг эъзозлиси ўтганлар хотираси, шахидлар руҳи-лоқарига тазъимдир. Хотира майдонини, «Шахидлар хотираси» хиббонининг бунёд этилиши бу ёшларимиз учун ҳам ибрат мактабидир. Ўтган ўн йил Тошкентимизга шунақанги гўзаллик, улугворлик бахш этдики, кўриб кўз қувнади, дил яйрайди, қалблар фарға тўлади. Муҳими, биз ўз она юртимиздан, муқаддас туғруғимиздан, қалбга яқин барча ватандошларимиздан фахрланамиз, шундай мамлакатга яшаётганимиздан гурурланиш туйғуларига эга бўлдик. Ҳозиримизни, ўзгаришимизни ҳам сўз, ҳам кўз, қалб билан танидик.

2. Истиклолнинг шахсан ўз тақдирингизга таъсири, атрофдагилар ҳаётидаги ўзгаришлар ҳақида нималар дея оласиз?

— Ўтган ўн йил мен учун шунақанги қадри бўлдики, шу боис ҳам аждодларимизни истган, умид қилган, биз авлодларга насиб этган Истиклолдан мамунман. Мен чинакам «Истиклолим — истиқболим» деб айта оламани. Менда бир оддий тикувчиға эътибор, ҳурмат-эҳтиром ҳам мустақиллик шарафатидандир. Кўп йиллик меҳнатим юксак унвон билан тақдирланди. Республикаимиз Президентининг Фармониға кўра «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган саноат ходими» шарафли унвонига сазовор бўлдим. Бу, албатта мустақилликнинг биздек оддий, меҳнатқаш инсонларга эъзози, меҳри деб биламан.

Мустақиллик йилларида оиламда ҳам бахтли ҳаётлар кўп бўлди. 4 фарзандимнинг 2 таси оилали бўлди, ҳозир уч нафар жажжи набираларнинг бувисиман. Кейингиларим олий ўқув юрти ва мактабда таълим олмоқда. Мен шунга аминманки, атрофимда бахтли, саодатли инсонлар жуда кўп. Энг муҳими, барчамиз ана шу бахту саодатни юрт севгиси, ҳалол меҳнат ишбўки билан қўлга киритаямиз.

3. Келажакдаги шубҳа давлатни барпо этиш борасида қилиниши керак бўлган ишлар ҳақидаги фикрларингиз?

— «Ўзбекистон — келажак буюк давлат» дейишганида қалбим фарға тўлади. Тасаввуримда уни ҳеч бир мамлакатга тенглаштириш олмаيمان, у ағона, у танҳо. Албатта, бу она-Ватанимга бўлган муҳаббатимдандир. Менимча келажакимиз янада порлоқ бўлишида, гуллаб-яшнашимизда барчамизнинг муносиб хиссамиз бўлмоғи керак. У қайси касб эгаси бўлишимдан қатъи назар, билимли, доно, ўз ишининг устаси бўлса, юртим, элим деб қалбидан ёниб меҳнат қилса, ана шундайлар керак бугун мустақил мамлакатимизга. Ташаббускорлик, тадбиркорлик ҳаммамизға хос бўлиши даркор. Фарзандларимиз қалбига туғилганидан юрт меҳрини солмоғимиз керак. Бунданда кучли, бунданда фаровон, бунданда саодатли буюк давлатнинг яратувчилари эканлигини фарзандларимиз онгига синдиришимиз лозим. Улар аждодларимиз ишини давом эттириб, Ўзбегимнинг доврўгини яна бир бор оламга ёйсин — бундай бахтдан қалбларимиз гурурлансин. Негаки, улуглари, буюклари бор мамлакат чинакамга бадавлат бўлади.

4. Энг улуг, энг азиз айёмимизга сиз меҳнат қилаётган жамоа ва шахсан ўзингиз қандай натижалар, тўхталар билан бориш ниятидадир?

— Жамоамизда асосан хотин-қизлар меҳнат қилишади. Мен меҳнат қилаётган 3-ҳафта 150 нафар аёл ишлайди. Энг қувонарлиси, мустақилликимизнинг 10 йиллиги арафасида цехимиз қайта таъмирланиб, барча шарт-шароитлар яратилди. Жамоамизда яши ишлаш, мазмунли дам олиш, зарур хизматлардан фойдаланиш учун шарт-шароитлар етарли. Бизнинг асосий мақсадимиз эса бозор иқтисодиёти талабларидан кейинги, сифатли ва харидор-боп маҳсулотлар тайёрлашдир. Энг азиз ва энг улуг байрамимизни жамоамиз ахли янги моделлар яратиб, эркакларимиз учун замонавий, хушбичим костюм-шимлар ишлаб чиқариб кўтиб олишяпти. Корхона муваффақиятига ҳар бир ишчи-хизматчи ўз хиссамини қўшишга бел боғлаган. Сифат ва самарадорлик ишимиз асоси бўлади. Менинг ниятим эса чеварларимизнинг толмас қўллари билан тайёрланган маҳсулотлар келгусида жаҳон бозоридан муносиб ўрин олсин.

В А Т И Т Е В а М И Ж О З

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси банки тизимини ислоҳ қилиш дастурини 2000-2003 йиллар давомида амалга ошириш мўлжалланган. У ақциялаштириш ва Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ақцияларининг 40 фоизи ҳамда «Асака» банк ақцияларининг 50 фоизини хорижлик инвесторларга сотиш йўли билан босқичма-босқич хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқаришни кўзда tutади. Бундан ташқари мамлакатимиздаги инвесторларни жалб этиш ҳисобиға «Ўзўйжойжамғармабанк», «Тадбиркор» ва «Замин» банклари низоми сармоясига давлат улушини пасайтириш режалаштирилмоқда.

Муҳбиримизнинг Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг Тошкент шаҳри бўйича Бош бошқармаси бошлиғи АТХМ ХАЙДАРОВ билан суҳбати ҳам банк соҳасида юз бераётган хайри ўзгаришлар тўғрисида бўлди.

— Пойтахт мисолида бўлса-да, бугунги кунда молия институтлари ривожига рўй берётган сезиларли ўзгаришлар тўғрисида гапирishing мумкинми?

— Саволингизга ҳа, дея жавоб бера оламан. Эро, Тошкент шаҳридаги банк тизимидега иккунчи ўзгаришлар авваломбор хусусий сармоя иштирокидаги тижорат банкларининг кўпайиши ва илгарини иқтисослашган банкларнинг универсаллашуви жараёни, улар томонидан кўрсатиладиган хизматлар ҳамма ва турларнинг кенгайиши билан боғлиқдир. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хусусий тижорат банкларини ташкил этишни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонидан кейин «Алп Жамол», «Туркистон», ХИФ, «Кароон», «Бизнес-банк», жорий йилда эса «Капитал» ва «Равнак» банклари ташкил этилди.

Бугунги кунда Тошкентда тижорат банкларининг 30 та бош офислари ва уларнинг 92 та филиали, жумладан 7 та хусусий банк, 5 та қўшма банк ва битта хорижий банк фаолият кўрсатмоқда. Республика иқтисодиётига хусусий сармояни жалб этган ҳолда маъзур молия институтлари юқори самарали инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришга қўмак беради. Хозирда улар

йилнинг ўтган 7 ойи давомида КЎБ субъектларига ўтган йилнинг худди шу даврига солиштирилганда 2,2 баробар кўп кредитлар берилди. Уларнинг ҳажми 21,4 миллиард сўмға етди. 386 миллион сўмлик микрокредитлар 200 та тадбиркорга берилди. Тижорат банклари томонидан кичик ва ўрта бизнес субъектларига берилган кредитлар 2633 та янги шўринларини ташкил этишга ёрдам берди.

Кредитлаштириш тартиби бутунлай ўзгаргани ҳисобиға у тобора ривожланиб бормоқда. Бюджетдан ташқари жамғармалар маблағлари ҳисобиға кредитлаштириш жараёни ҳам сезиларли даражада осонлаштирилди. Жорий йилнинг ўтган 7 ойи давомида бюджетдан ташқари жамғармалар маблағлари ҳисобиға 173,5 миллион сўмлик ҳажмда кредитлаштириш амалга оширилгани ҳам бунини исботлаётган далилдир. Хозирда деярли ҳар бир тадбиркор кредит олиш имкониятиға эга. Эндиликда яқна тадбиркор кредит олиш учун банкка иккита, юридик шахс эса учта ҳужжат топшириши етарлидир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Банк тизимини янада эркинлаштириш ва ислоҳ қилишининг чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ тижорат банкларидега шахсий

МУСОҲАБА

Банк соҳасидаги салмоқли ўзгаришлар

хизматларнинг саноқли турлари билан чекланмасдан, молиялаштиришининг янги йўллари ривожлантиришга ҳаракат қилмоқдалар. Кейинги пайтларда фуқароларнинг пул қўйилmalarининг сони ва ҳажмининг сезиларли даражада ошишини ҳам банкларга бўлган ишончининг муҳим кўрсаткичи сифатида баҳолашимиз мумкин.

Кескин рақобат ва миқжоз учун кураш кетадиган шароитларда банкнинг муваффақияти кўрсаткичидеги молиявий хизматлар наҳарли нисбатда ижтимоий талабга қай даражада мос келиши, қанчалик сифатли ва рақобатбардош эканлигиға боғлиқдир. Шу сабабли банкдан узоқда бўлган миқжозларга хизмат кўрсатиш тармоғини ривожлантиришга муҳим ўрин ажратилмоқда. Ана шу мақсадда тадбир этилган «Банк-миқжоз» тизими миқжозга ўз офисидега компьютердан ишлаган ҳолда пул ресурсларини тезкор бошқариш имконини беради.

Бугунги кунда молиявий ресурсларни жамлашдан ташқари тижорат банклари лизинг, инжиниринг, консалтинг ва трас хизматларини кўрсатишни бошладилар. Кредитлар олиш учун зарур бўлган бизнес-режаларни тузишда қўмаклашиш учун лойиҳавий молиялаштириш марказлари очилди. Ушбу йўналишда Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки, «Трастбанк», «Санкурбанк», «Асакабанк», «Ўзўйжойжамғармабанк» ва бошқа банклар бўлимлари муваффақиятли фаолият кўрсатмоқдалар.

Шахсий бизнес билан шуғулланишни истовчилар учун ҳам ҳисоб рақамини очиб учун ҳеч қандай тўсиқлар йўқ. Бинобарин, тадбиркор ўз молиявий фаолиятининг қўламини, даромад келтириши, сармоянинг етарлилиги ва бошқа омилилар ҳисобиға олган ҳолда юқоридагиларға мос келадиган банкни мустақил равишда танлаши мумкин.

Шуни таъкидлаш керакки, миқжоз томонидан «Ўзбекистон Республикаси банкларидега очилган банк хизматлари тўғрисида»ги йўриқномада кўзда тутилган барча ҳужжатлар топширилганда, ҳисоблар бир кун ичида ҳам очилиши мумкин.

— Кейинги пайтларда тижорат ва акционерлик банклари катта мустақилликка эга бўлдилар. Эндиликда ўз кредит сибсатларини уларнинг ўзлари белгиламоқдалар. Бу биринчи навбатда нимаға йўналиштирилган?

— Бугунги кунда ҳар битта тижорат банки ўз кредит сибсатини ўзи мустақил равишда амалга ошироқда ва ў жорий банк стратегияси ва иқтисодий вазиятиға мос келадиган флатдиғек, у қувватли қўлаб-қувватлаш, акционерларни узоқ муддатли инвестициялардан энг юқори даромад билан таъминлаш, хатарни диверсификациялаш, кредитга бўлган эҳтиёжларни қондиришга йўналтирилган.

Марказий банк томонидан тижорат банкларига ўз кредит сибсатларини ишлаб чиқишлари учун Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиғи томонидан тасдиқланган тасвиялар юборилган. Бу тижорат банкларига мустақил қарор қабул қилиш ҳуқуқини беришни, ўз йўналишиға мос равишда фаолиятининг сибсати ва амалға ошириш йўлини ишлаб чиқишни асло чекламайди.

Шаҳар банклари иқтисодиётдаги тузилмавий ўзгаришларда фаол иштирок этмоқда. Унга хизмат кўрсатувчи тармоқларини молиявий қўлаб-қувватлаш учун айна катта ҳажмдаги кредитлар ажратилди. 2001 йилнинг 1 август ҳолатига кўра Тошкент шаҳридаги тижорат банкларининг кредит қўйилmalarиди 230,3 миллиард сўмни ташкил этди. Шаҳардаги тижорат банклари иқтисодиётнинг асоси соҳаларини фаол молиялаштиришни давом эттирмоқдалар.

— Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш яна бир жидайди устувор йўналишлардан бири бўлиб, замонавий кредит ушбу соҳа тармақини учун муҳим омилдир. Иқтисодиётнинг ушбу соҳасини кредит билан таъминлаш қандай амалға оширилмоқда?

— Кичик ва ўрта бизнес субъектларини кредит билан таъминлаш тизимини такомиллаштириш бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки учун энг долзарб масалалардан бири ҳисобланади. Уни ҳал қилиш бирламчи вазифадир. Кредитлаштиришининг ишлаб чиқилган меъёрий базаси, лойиҳаларни кўриб чиқиш тартибидан ташқари Марказий Банкининг ҳудудий бўлимларидега бўлимлар ташкил қилинган бўлиб, унинг ҳодимлари кичик ва ўрта бизнес субъектларидан тушган шикоят ва муурожаатларға дарҳол жавоб қайтардилар, ишонч телефонлари ишлаб турибди. Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш туриб бутун иқтисодиётни тараққий эттириб бўлмайди. Бизнинг муайян миқжозларимиз бизнесининг ривожланиши эса банкларнинг ривожини ҳам ишончли истикбол ҳисобланади.

Умуман, фақат Тошкент шаҳри бўйича жорий

маблағлари ҳисобиға микрокредитлаштириш маъзус жамғармаларини ташкил этиш кўзда тутилмоқда. Бу эса тадбиркорларға имтиёзли асосда кредитлар олиш учун кенг йўл очди.

— Олий ўқув муассасаларида тўлов-шартномали асосда таълим олиш учун Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори доирасида таълим кредитларининг берилиши банклар учун фаолият йўналишлардан бири бўлиб қолиши лозим. Ушбу йўналиш бўйича қандай ишлар қилинмоқда?

— Марказий банкнинг Бош бошқармасида Вазирлар Маҳкамаси томонидан қандай қабул қилинган қарорнинг бажарилишиға бағишланган амалий семинар бўлиб ўтди ва унинг ишида шаҳар тижорат банклари ва улар филиалларининг раҳбарлари иштирок этди. Мазкур қарорда эшларнинг таълим олишлари учун зарур шароитларни яратиш, талабаларнинг ижтимоий ҳимоясини қучайтириш бўйича чора-тадбирлар кўзда тутилган. Семинарда талабаларга кредит ажратиш тартиби ва кўзда тутилган имтиёзларнинг берилиши тўғрисида батафсил тушунтирилди. Жумладан, асосий миқдори ўқув муассасасини тутатгандан сўнг бериладиган имтиёзли даврда мўлжалланган кредитлар, ота-онаси йўқ етимлар, Меҳрибонлик уйлари-интернатларининг тарбияланувчилари, I ва II гуруҳ ногиронларига фойзсиз таълим кредитлари берилди, кам таъминланган оилалар талабаларига эса кредит учун фойз тўловлари суммасининг 50 фоизи белгилаган тартибда бандликка қўмаклашиш давлат фонди маблағларидан тўланадиган кредитлар ажратилди.

Таълим кредитлари тижорат банклари томонидан олий ўқув юртининг кундузги бўлимларига қабул қилинган талабаларнинг таълим олишлари учун тўлов-шартномали асосда талабаларнинг ўзларига, уларнинг ота-оналари ёки васийларига берилади. Бундай кредитларнинг олувчининг ашаш жойи атрофидега жойлашган тижорат банклари муассасаларида расмийлаштириш мумкин.

Таълим кредитлари олий таълим муассасаларида ўқиш даврининг ушбу муддатларига қўйилган ҳолда бакалаврият кирган шахслар учун 10 йил муддатга, магистратураға кирганлар учун эса — 5 йил муддатға берилади.

Таълим кредитлари тижорат банклари томонидан қайтариш, тўлаш муддатига риоя қилиш ва мақсадға кўра фойдаланиш тамойиллари бўйича берилади. Қарз олувчи банкка таъминлашининг қўйидаги шакллардан бирини топшириши керак: мол-мулк ёки қимматли қозғаларнинг гаровға қўйиш, банк кафолати, учинчи шахснинг қафиллиги, суғурта қримяясининг қарз олувчининг кредитни қайтаришмаслиғи хатарини суғурталаш тўғрисидаги суғурта полиси; фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш омилиларининг қафиллиги (фақат чин етимлар, Меҳрибонлик уйлари-интернатларининг тарбияланувчилари, болалиқдан I ва II гуруҳ ногиронлари ва кам таъминланган оилалар фарзандлари учун).

— Аҳоли омонатининг қўлайлиги банкларға бўлган ишончининг муҳим кўрсаткичи эканлигини таъкидлаб ўтдингиз. Аҳолининг эркин маблағларини жалб этиш учун нима ишлар қилинмоқда?

— Шаҳар тижорат банклари томонидан аҳоли маблағлари улушини қўлайлиринг мақсадидега ресурслар неғизда омонатларининг қўлаб-қўзибали турлари тадбир этилди. Улар муддатлари ва фойзаларига кўра аҳоли учун манфаатлидир. Улар асосан байрам кунлари олдидан очилади. Масалан Наврўз ва 8 март байрамлари олдидан йиллик 100 ва 70 фоизларини тўлашни ҳисобға олган ҳолда омонатлар очилади. Қўпгина банклар жорий йил давомида янги миғг йиллик ва янги асрга бағишланган омонатлар очилди ҳамда улар бўйича йиллик 40 дан 60 га ҳақ фойзаларини тўлашди. Қисқа муддатли омонатлар билан бирға бир, уч ва беш йилға мўлжалланган ҳажмда талаб қилиб олгунға қадар омонатлар турлари ҳам мавжуд. Жамғармаларни ривожлантириш ишиға «Ўзсанкурбанк», Миллий банк, «Асакабанк», Халқ банки, «Авиабанк», «Туронбанк», «Пахтабанк» ва бошқа қўпгина банклар ўз салмоқли хиссаларини қўшишди.

2001 йилнинг 1 августига аҳолининг омонатлари 29,3 миллиард сўмға етди ва йил бошиға солиштирилганда 7 миллиард сўмға ошди. Эркин пул маблағларини омонатға қўйиш йўли билан сақлаш фақат банклар учун эмас, балки аҳоли учун ҳам манфаатлидир. Эро, молия институтларининг ресурслари қанчалик кўп бўлса, уларнинг кредитларини бериш, иқтисодиётнинг устувор йўналишларини молиялаштириш ва албатта омонатлар бўйича юқорикор фойзаларни тўлаш учун имкониятлари ҳам шунчалик кенг бўлади.

АНЖУМАНЛАР Жаҳон банки гранти бўйича

Иқтисодий тадқиқотлар Маркази шу йилнинг 17 сентябридан 27 сентябрга қадар бўлиб ўтадиган ўзининг навбатдаги ўн кунлик семинариға тарадуд кўрмоқда. Вашингтондаги Халқаро валюта фонди институтининг халқаро маслаҳатчиси, жаноб Томас Лехвинг «Молиявий дастурлаштириш» курси юзасидан маъруза ўқийди.

Шуни айтиш керакки, иқтисодий тадқиқотлар Маркази Жаҳон банки томонидан берилган грант шарафати билан «Иқтисодий сибсат таҳлили» деб аталувчи туркум курсларни ташкил этиш имкониятиға эга бўлинди.

Таълим дастуридан икки босқичда анжуманларни ўтказиш ва биринчи навбатда Ўзбекистонда иқтисодий сибсат жараёнларида бевосита иштирок этаётган мутахассисларни уларға жалб этишни кўзда тутган. Ушбу курслар ташқи савдо назарияси ва сибсати, макробиқтисодий ҳисоблар, таълим ва дастурлаштириш, антимонопол сибсати, рақобат, фирмалар назарияси ва шунга ўхшаш масалаларни қамраб олган. Машгулотларда нафақат маърузалар ўқиш, балки тингловчиларнинг фаоллиғи, Ўзбекистон, АҚШ, Европа Иттифоқи мамлакатлари, МДХ давлатлари иқтисодий тараққиёти амалиётининг аниқ мисолларини ўрганиши ҳам кўзда тутилди.

Иқтисодий тадқиқотлар Маркази ўқув дастурларининг мувофиқлаштирувчиси Раваҳан Қаюмов таъкидлагандек, 1999 йилнинг августидан режалаштирилган 14 та курсдан яна 7 таси амалға оширилди. Умумий ҳисобда дастур доирасида долзарб ва рағиб-баранг мавзулар бўйича 500 га яқин мутахассисға билим берилди. Улар ҳозирги пайтда олган билимларини амалиётда қўлламоқдалар.

Кейинги ўтказилган анжуманлар пайтида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, ташқи иқтисодий фаолиятни маҳаллаштириш масалалари қамраб олинди. «Пул-кредит сибсати ва молиявий тизимлар» анжуманида Марказий Банк, Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки, «Асака» банки вакиллари фаол иштирок этди.

Дастур яқуни келгуси йилнинг март ойиға белгилаган. Демак турли вазирликлар, идоралар ва уларнинг минтақавий бўлимлари мутахассисларини яна ўқи тилажақ 9 та курс машгулотлари кутмоқда.

ДУНЁ АНДОЗАЛАРИ ДАРАЖАСИГА Янги хизмат

Бундан бир йил муқаддам республика молия-банк бозоридеги «Бизнес-Банк» хизматининг кенг ва хилма-хил турларини жорий этиш мўлжалини олди. Яқиндан бошлад эса қўшимча яна бир янги хизмат тури жорий этилди. Жаҳоннинг 186 мамлакатидега фаолият кўрсатаётган «Вестерн Юнион» тизими орқали аҳолиға носавдо операциялар бўйича пул ўтказиш хизматларини кўрсатида бошланди. Шундай қилиб Ўзбекистон «Вестерн Юнион» компанияси томонидан ташкил этилган пул ўтказишлар халқаро тизимини жорий этган 187-давлат бўлди.

«Бизнес-Банк» замонавий алоқа воситаларидан фойдаланилган ҳолда ана шу хизматни кўрсатишни бошлаган ҳозирча ягона банкдир. «Вестерн Юнион» тизими тузилишининг тамойиллари ва унинг ишиға асос қилиб олинган технология юксак тезлигини таъминлайди ва бунда ҳатто фавқулодда шароитларда ҳам пул воситаларини ўтказиш бўйича операцияларнинг бажарилиши ишончилигини қафолатлайди.

Американин «Вестерн Юнион» компанияси бундай хизмат кўратиш тизимига бундан 150 йил муқаддам ўтган бўлиб, тизимнинг ўзини хос ҳукмронидир. Компания ташкил этилгандан сўнг 20 йил ўтган, 1871 йили у пул ўтказишларни ривожлантиришни интенсив равишда бошлади ва бу хизматни таъминлаш борасида замонавий алоқа воситаларидега қадам-қадамликни йўлга қўйди. XIX асрнинг охирида ўз фаолиятини бошлаган «Вестерн Юнион» Файнэншл Сервисез, Инк.» ўз бизнесини муваффақиятли равишда XXI асрга ҳам жорий этди ва жисмоний шахсларға банк ҳисобларини очмасдан туриб пул ўтказишлари соҳасида жаҳонда карвонбоши бўлиб қолди. Компания ҳар йили «Вестерн Юнион»нинг биргалликда ташкил этилган халқаро тизими шериклари орқали ўнлашчи миллион пул ўтказиш операцияларини бажармоқда.

Шуни айтиш керакки, «Бизнес-Банк» чиндан ҳам ўз миқжозларининг қадриға етиб, уларнинг маблағлари ҳамда бизнесларини сақлашға ёрдам бериб, ўз фаолияти давомида ишончли ва салмоқли шерик сифатида ўзини ҳар томонлама кўрсатди.

САВОЛ СИЗДАН...

«Сезам» — бу ишонч дегани

Эштишимча, эндиликда банкларде сейфларни ижара қилиш мумкин экан. Илтимос, ана шу ҳақда батафсилроқ маълумот берсангиз.

Р. Ҳамроқулов

«Оқшом» муштарыисининг юқоридеги саволиға Халқ банки шаҳар бошқармаси бошлигининг ўринбосари К. Мадраҳимов куйидиғича жавоб қайтарди:

— Муассасаларға хизмат кўрсатиш усулларини кенгайтириш мақсадидега Халқ банки хизматининг янги тури — «Сезам» сейфини жорий қилди.

Бундай хизмат туридан хоҳлаган юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан мамлакатимизда ўз фаолиятини амалға ошираётган ва унинг ҳудудида вақтинча яшаётган Ўзбекистон Республикасининг норезидентлари ҳам фойдаланишлари мумкин. «Сезам»нинг ҳар бир сейфини турли ҳажмдаги 44 та металл ячейкалар кирати. Унда миқжоз ўзининг қимматли буюмларини, пул маблағларини, ҳужжатларни сақлаши мумкин. Банк эса бундай омонатларнинг тўла сақланишиға қафолат беради. Сейф ячейкалари тўлирилаётган пайтда сейф сақланаётган хонада банк ходимлари қағнашмайди.

Миқжоз сейф ячейкасини ижараға олиш учун Халқ банкининг марказий бўлимиға муурожаат қилмоғи, бошқарувчи номига ёзма равишда ариза ёзмоғи, шахсини тасдиқлайдиган гувоҳнома кўрсатмоғи даркор. Шу кунининг ўзидеқ ариза ёзган киши билан тегишли шартнома имзоланади. Миқжоз сейф ячейкаларидан қандай фойдаланиш шарт-шароитлари билан таништирилди. «Сезам» хизматларидан фойдаланиш муддатлари чегараланмаслиғи мумкин, унинг қиймати эса бир кунда энг кам иш ҳақининг икки фоизини ташкил этади.

Хизматнинг бундай янги усули хориждаги банкларнинг тажрибасини ўрганиш ва миқжозларға хизмат кўрсатишни такомиллаштириш мақсадларидега жорий этилди. Хозирги вақтда Тошкентда «Сезам»нинг 10 та сей

ГИЁХЛАР ИЧИДА УЛУҒИ ИГИР...

Отам Махдум Восилий: «Ибн Сино уч нарсага тан берган экан, шулардан бири игир қиёми», — дер эдилар. Ибн Синонинг «Ал-Қонун фи-т-тиб» ва Мухаммад Хусайнинг «Махзан ул-адвиййа» китобларидан игир ўсимлигининг хосиятлари ҳақида ўқиб, уни топишга бел боғладилар ва унинг дарагини Хоразмдан топдилар. Сўнг у ерга отландилар. Хоразмдан игирнинг кўчатларини олиб келиб, ховлимизга эқдилар.

Гиёхлар ичида улуғи игир, Балоғат бобида булуғи* игир. Бадантан дардингни ҳайдаш бобида, Беҳисоб хислатга тўлуғи игир.

Бироқ уни игир деб берган киши адашган экан. Бошқа ўсимлик бўлиб чиқди. Кейинги йили яна Хоразмга бордилар ва энди ҳақиқий игирни олиб келдилар. Игир сувни севар экан. Ариқлар бўйида гур-кираб ўсибди. Маҳалладагилар ҳам ундан кўчат қилдилар. Тез орада игир ўсимлиги бутун шаҳарга тарқалиб кетди.

Қидирсанг даволар кони игирда, Оламининг хурсандлик они игирда. Даволар жонни қидирсанг агар, Давонинг энг кучли жони игирда.

Ибн Сино баён қилган игир қиёмини қиблагохим тайёрлашга киришдилар. Ибн Сино игир қиёмининг хотирани мустаҳкамлашда теңги йўқ даво, деб ёзган экан. Эҳтимолки, Ибн Сино ёшлиқда уни кўп истеъмол қилгандир ва шунинг учун ҳам, фавуқлода хотира эгаси бўлгандир.

Дунёнинг тариху айёми бордир, Бедилу Саъдио Хайёми бордир. Хотиранг ногаҳон панд бериб қолса, Там ема, игирнинг қиёми бордир.

Отам қуритилган игир томирларини махсус усуллар билан юмшатиб, асал билан бирга қиём тайёрлашни бизга таълим бердилар. Улар, кучли хотира ярим давлат, дер эдилар. Қиблагохимнинг айтишларича, игир иштахони очади, заҳарларни кесади, баданди ўрнашиб қолган совуқликларни ҳайдайди, кўзни равшанлаштиради, пешоб ҳайдайди, кишини хурсанд қилади, айниқса, унинг қиёми хотирани мустаҳкамлайди. Игирни араблар табобатида «важи туркий» дейдилар, унинг энг кучлиси Хоразмда бўлади, дер эдилар падали Бузрукворим. Кейинчалик игир ҳақидаги маълумотлар мен барча тиббий китоблардан мавжудлигини ва уларда игир хосиятлари эҳтирос билан ёзилганини кўрдим.

Одамнинг иззати хотира билан, Оламининг лаззати хотира билан. Нуксонсиз меҳнату беғунсон ҳаёт, Муносиб хизмати хотира билан.

Қиблагохимнинг вафотларидан сўнг, орадан йиллар ўтиб, игир қиёми ёдимга тушиб қолди ва уни тайёрлаб, истеъмол қилишга ва фарзандларимга ҳам едиришга аҳд қилдим. Тайёрлаган игир қиёми аччиқ чиқиб қолди. Отам ўзлари ёзган «Мажмаъ ул-адвиййа» («Дорилар мажмуаси») китобларида «Агар игир қиёми аччиқ ва тахир чиқиб қолса, истеъмол қийин бўлиб, унга қайтадан сув ва асал солинади», деб ёзган эканлар. Бу ишни бир неча марта такрорладим, барибир аччиқ бўлаверди. Шунда мен игирни кўп солиб юборганимни сездим.

Игирдан иштаха бўлади равон, Қарилар ёшариб, бўлар навжувон. Юрганда, турганда чарчамас асло, Писанд бўлмас унга тоғу тош, дови.

Яна унга тоза асал солиш керак эди. Тоза асалим тугаб қолаётгани учун солмадим ва уни шундоқ қолдирдим. Эртаси куни қайнотам Абдурашид ва қайнонам Мунаввархон — чолу кампир келиб қолишди. Игир қиёми ҳақида хабар топишди. «Аччиқроқ чиқиб қолди, емайпми», дедим уларга. «Бизга беринг, биз ёлмиз», дейишди улар. Бериб юбордим. Бир ойдан кейин Аравонга борсам, чолу кампир қиёми еб тугатишибди.

— Аччиқ нарсани қандай еб битирдиларингиз? — деб сўрадим.

Қайнотам: — Сиз ҳали ёшсиз, хотирангиз жойида ва дорига муҳтож эмассиз. Агар сиз ҳам биз каби кеқсайиб, хотира қадрини билганингизда эди, бундан заҳарроқ бўлса ҳам, еб юборардингиз! — дедилар. Мен қайнотамнинг бу сўздан ўзим учун катта ибрат ва панд олдим.

Қуввайи хофиза** улугъ неъматдир, Неъматлар ичида тўлуғ неъматдир. Неъматлар ҳаммаси қутлуғу бироқ, Хотира баридан қутлуғ неъматдир.

Махдум ХАСАНИЙ

* Булуғ — камолга етиш.
** Қуввайи хофиза — эсда сақлаш қобилияти.

Билимга чанқоқ ёшлар.

Ўқув йили тараддуди Фарзандингиз мактабга тайёрми?

Мана бир неча йилдирки, республикамизда 6 ёшли жисмонан соғлом, ақлан тийрак болаларни мактабга қабул қилиш учун «Ўқувчиларни касб-хунарга йўналтириш ва педагогик-психологик таълим маркази» қошидаги махсус комиссияларда кўриқдан ўтказилмоқда. Биз шахримизнинг Шайхонтоҳур туманида бу борада олиб борилаётган ишлар билан қизиқдик.

«Соғлом танда — соғ ақл» деб бекорга айтилмаган, — лекин биз билан суҳбатда туман таълим маркази директори Любов Яковлева. — Мақсадимиз шуки, билим даргоҳига қадам қўётган бола жисмонан ва руҳан соғлом бўлсин. Ахир биз орзу қилаётган баркамол авлодининг булар пойдеворидир. Маълумки, пойдевор қанчалик мустаҳкам бўлса, заҳматли меҳнатингиз меваси ҳам шунчалик узоққа етади. Туманимизда 3620 та бола тиббий кўриқдан ўтказилиши лозим. Ҳозирги кунгача 940 та бола ўтказиб бўлинди. Иш кунларимиз, қабул вақтлари режа асосида, ўтказилаётгани боис ортингда оворатгарчиликлар йўқ. Туманимиздаги ҳар бир мактабнинг алоҳида хеладиган кунлари бор, бу ота-оналар учун ҳам, шифокорлар учун ҳам жуда қулай. Болалар психологи Дилором Раҳимова, дефектолог Гулнора Бурхоннова каби ширинсўз, ўз қабилнинг устаси бўлган шифокорлар томонидан ўқишга лаёқатли, умумтуқлик даражаси, кўриш, эшитиш идроки, қисқа муддатли хотира ҳажми, билиш жараёнлари аниқланмоқда.

— Болани мактабга тайёрлаш унинг фақат ёзишни, ўқишни билишидан иборат эмас, — дейди психолог Дилором Раҳимова. — Болани эшитиш, билиш, кўриш, идрок қилишнинг ривожлантириш керак. Таълим олиш жараёни уларни тайёрлаш керак. Бўлиб ўтувчи бўла аввало соғлом бўлиши керак, тиббий кўриқдан ўтказилганда албатта биз шу нарсага аҳамият берамиз. Ва лозим бўлса уларни саломатлик марказига юбориб даволатимиз.

Биз фарзандини тиббий кўриқка олиб келган ота-оналарни суҳбатда тортидик.

● Ғузэл МУХСИМОВА, хизматчи:
— 6 ёшли Шерзодбек ўғлимни тиббий кўриқдан ўтказиб кетяпман. Шифокорларнинг ширин муомаласи, бола билан тез тил топишиб кетиши, етук мутахассислар томонидан ҳар тарафлама назоратдан ўтказилиши менга жуда маъқул бўлди. Боланинг ширин соғлом ва эҳди ўтирилгани, билим олишга чанқоқлигини билангизгани унинг билим даргоҳига бемалол стақлаб борасизла.

● Зухра ТЕМИРОВА, уй бекаси:
— Менинг кенжа фарзандим 6 ёшда. Тиббий кўрик мен учун сабоқ бўлди. Ота-оналар фарзандини ҳар тарафлама мактабга тайёрлаши лозим экан. Менимча бу ерга келган ҳар бир ота-она мутахассислар билан маслаҳатлашиб, яхши бир ҳулоса чиқариб кетмақолди. Бу албатта келажакда ҳаммамиз учун керак бўлади.

Шоира МУҲАМЕДОВА

ХАБАРИНГИЗ БОРМИ?

Янги ижара тизими

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни, Қадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ ишлаб чиқилган ва Вазирам Мақдамасининг 1999 йил 16 августдаги 390-сонли қарори билан тасдиқланган «Умумий ўрта таълимнинг давлат таълим стандартлари» асосида дарсликларнинг янги авлоди яратилиб, нашр этилмоқда.

Ҳар йили республикадаги барча мактабларнинг 1-синф ўқувчилари, Меҳрибонлик йиллари ва махсус мактабларнинг барча ўқувчилари дарсликлар билан бепул таъминланмоқда. Шу мақсадда ҳукумат томонидан 2001-2002 ўқув йили учун бюджет ҳисобидан 1,6 миллиард сўм ажратилди. Умумий ўрта таълим мактабларининг 2-11-синф ўқувчилари учун эса дарсликлар сотувга чиқарилган. Ота-оналарнинг, айниқса кам таъминланган оилаларнинг иқтисодий ҳимоя қилиш мақсадида Халқ таълими вазирилик томонидан Осиё Ривожланиш Банки Лойиҳаси доирасида ва Британия Кенгаши билан ҳамкорликда ўқувчиларни дарсликлар билан таъминлашнинг ижара тизими ишлаб чиқилди.

Вазирам Мақдамасининг 2001 йил 5 февралдаги 68-сонли қарори билан тасдиқланган «Она ва бола» давлат дастурида ўқувчиларни пулли қайтариб бериладиган дарсликлар билан таъминлаш тизимини, яъни ижара тизимини жорий йилнинг 1 сентябрдан бошлаб ташкил этиш белгилабган. Мазкур давлат

Дилором ИКРОМОВА

да давлат ва Ватан айна бир маънони ифодалайди, яъни Ўзбекистон Республикасининг деганимизда Ватанимизни тушунамиз, Ватан деганда Ўзбекистон Республикасини идрок этамиз.

Ватан тўғриси — муқаддас тўғру. Йигирма етти асрлик давлатчилик тарихига эга ўзбек миллати руҳининг маънавий оламига ўзига хос ва тараққий жўлаб эҳсон учун муҳим бўлган кўп нарсаларни бергани аниқ. Шулардан биринчиси Ўзбекистондир. Ўзбекистонни ўзбек халқи ўз меҳнати, ақли-идроки билан яратган. Ватанимизни мўъжизалар дидери, жаннатдек мамлакат дейдилар. Бу ғузэл Ватан осмондан таппа-тайёр ҳолда ўзича ерга тушиб қолмаган. У тинимсиз меҳнат ила бунёд этилган.

Бир тасаввур қилиб кўринг-а, агар муттасил уч йил мобайнида юртимизда меҳнат-қилиш буткул тўхтатиб қўйилса, далалару боғ-роғлар сугорилмаса, тоқорлар хомтоқ қилинмаса, ариқ ва зовурлар тозаланмаса, шўр ерлар ювилмаса, тўғонлару кўприқлар тузатиб турилмаса, сел йўллари тўсилмаса, ниҳоллар ўтказилмаса, экин-тикин қилинмаса, ўлкаимизнинг аҳоли не кечарди? Буткул харобага айланиб қоларди. Ҳа, жаннатдек бўлиб кўзга ташланувчи Ўзбекистонни билиш учун ўзбек миллатини аниқлаш зарур. Ҳа, Ватан тўғриси — шу Ватанимиз асл эгаси бўлиши халқни билишдан, унинг қадрига етишдан, нималарга қодир бўлганини таълимдан, буюклигини эътироф этишдан бошланади. Ватан ва халқ эгизак, муштарак тушувчи. Бирини ҳис қилиш учун иккинчисини билиш керак. Ўзбекистон деганда ўзбек халқини, ўзбек халқи деганда Ўзбекистонни тушуном керак. Биринчи иккинчисини ҳис қилиш мутлақо мумкин эмас. Ўзбекиз Ўзбекистонни, Ўзбекистониз Ўзбекини ҳақ ҳам келтириб бўлмайди. Худо кўрсатмасин, мабодо Ватанимизда бошқа қавилар макон тўғанда эдимиз, бугунги Ўзбекистон бўлмас эди, мутлақо эгача-юр бўлур эди. Азал котиблари васиқани шундай битибди-лар, тақдир бизга қилиб боқибди ёки биз ўзимиз муносиб эл бўлибимиз, Ўзбекистон бизга Ватан бўлибди, биз унга фарзанди қомил бўлибимиз.

Бизким, ўзбеклар ҳам хонинги, ҳам беқлиги бор қадим халқларданмиз. Умумтарихимиз етти минг йиллик ўтмишга эга кўнра Миср тарихи билан бўйлашади. Халқимиз ва Ватанимизга аждодларимиз томонидан берилган ҳам ажиб, ҳам наҳиб номлар билан ҳар қанча фарҳангасар арзийди. Ўзбеки Миллатимизнинг номий ўзбек Кўнра Турону Туркистон заминига тул қўйиб, палак элган халқ, бизким, ўзбекларнинг ватанига худди олтин узукка ёқут кўз қўйилганидек муносиб, мазмундор ва шарафли ном берилган: Ўзбекистон!

Ўзбекистон — бу халқимизнинг ўтмиши, бугуни ва келажакдир. Бу унинг маданияти, маърифати, маънавияти, тили, дини, феъл-атвори, илм-фани, ота-боболаридан қолган олтин мероси, томирларидаги гулриб турган, аждоддан авлодга ўтиб келаётган покиза қони, тарихидаги муҳим босқичлар.

БУГУННИНГ ҚАДРИ

Қутлуғ юрт — ЎЗБЕКИСТОН

Мустақил юрт ота-боболар чирогои ёниқ хонадонга ўхшайди. Чунки бунда аждодларнинг руҳи шод, замондошларнинг мавжи балад, авлодларнинг келажаги порлоқ.

Халқига қайишган Йўлбошичига эга халқ меҳрибон ота бошчилик қилаётган катта бир оилага ўхшайди. Чунки бунда ота меҳрибон каттаю кичик баравар баҳраманд бўлади, тенглик бор жойда эса адалат тантана қилади, раванқ топишга кенг йўл очилади.

Тили давлат тили мақомига эришган юрт бўлбулар чак-чак эътибори боғ-бўстонга ўхшайди. Булбул макон тутган жойга эзглар келмайди, улпарга ўрин ҳам йўқ бўлди.

Президент Ислам Каримов йўлбошичигида зўр шижоат ва тавақкур йўли ила қўлга киритилган миллий истиқлолимиз шарофати билан хиралашиб қўлган ота-боболар чирогои яна порлай бошлади, аждодларнинг руҳи шод бўлди, халқимизнинг қўли дили очилиб кетди, бир неча ўн йиллар давомида берилган ташланган илм ва ижод бўлоқлари яна юзга чиқди, миллатимизнинг қадди тикланди, қадри ошди. Ўз салохияти ва келажакига ишончи кучайди, қўтулур Ватан — Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси аввало инсон сифатида қадр топди. Мустақил давлатнинг ҳар фуқароси бўлишилик — юксак маънавий ва ҳуқуқий нёъматдир. Бундай олий бахт-саодатга сазовор бўлишимиз бизлар учун ҳам, келажак авлодларимиз учун ҳам XX асрнинг сўнги ўн йиллигида миллимиз кўнра киритган энг буюқ тарихий воқеадир. Бу шундай тақдорларимиз, олис-олис авлодларимиз мионатдорчилик ила қайта-қайта ёлға олишлари тайндир.

Утган асрнинг сўнги 10 йиллиги — бошланиб кетган 3-миңйилликдаги тақдиримизни ҳам белгилаб берган хосиятли давр десак арзийди. Ҳўш, бу нарса нималарда кўринадиган?

Биринчидан, шу даврда миллий мустақилликка эришилди. Маълумки, бу тарихий воқеа расман 1991 йилнинг 31 августда юз берди, халқимизнинг салкам бир ярим асрча орзу қилиб келган эзгу нияти ўшанди. Ҳўш кўни Олий Кенгаш сессиясида «Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги Асослари тўғрисида»ги Қонун эълон қилинди. Ҳа, расман шундай. Амалда эса давлат мустақиллигига эришишимиз Ислам Каримов бошчилигида тақдирли тарзда уч босқичда олиб борилди.

Биринчи босқич. 1989 йилнинг июнидан 1990 йилнинг 24 мартига бўлган давр. Бу даврда Ислам Каримов лавозими бўйича Марказкомнинг биринчи котиби деб аталса-да, Юрбоши сифатида мамлакатимизни бошқарди, халқимизнинг тўб манфаатларини кўзлаб иш юритди, республикамизда ва, шунингдек, минтақада тинчлик-хотиражамлик бўлиши учун миллий низоларни бартаф эйтиш учун эртан макон кўрсатди, қардош халқлар ўртасида биродарчилик бўлишининг олдини олиб қолди, юртимиз иқтисодий аҳолини яхшилаш йўлида қилган савий-харакатлар билан бир қаторда маданият, илм-фан, адабиёт ва санъат, маърифат, маънавият масалаларига эътибор қаратди. Масалан, Олий Кенгаш сессиясида халқимизнинг кўп йиллик орзуси бўлиши қонун — Ўзбек тилига давлат тили мақомини бериш ҳақидаги қонун ҳам худди шу даврда қабул қилинди.

Иккинчи босқич. 1990 йилнинг 24 мартдан 1991 йилнинг 31 августига бўлган давр. Маълумки, собиқ Ўзбекистон ОСРнинг барча Конституцияларида, шу жумладан, 1937 ва 1978 йилги Конституцияларида Ўзбекистон республикаси учун «суверен республика» деб эълон қилинган бўлса-да, амалда эса на де-факто тарзда, на де-юре тарзда мустақил эмади, балки собиқ СССРке унитар давлатнинг бир қисми ҳисобланарди. Бу босқичда Юрбошичиз давлат арбоби сифатида республикамизнинг қорғозда қилиб кетган мустақиллик ҳуқуқини тиклади, мамлакатимизда Президент лавозими ва президентлик бошқаруви жорий этилди. Республикаимизнинг де-факто мақомидаги мустақиллигини собиқ марказ ҳам эътироф этишга мажбур бўлди. Бу ҳуқуқимизни гарчи норасмий тарзда бўлса-да, чет эл мамлакатларида ҳам тан ола бошладилар. Масалан, 1991 йил август ойининг иккинчи ўн кунлигининг охирида Ислам Каримов бошчилигидаги Ўзбекистон ҳукумат делегацияси Хиндистон Республикасига таширф буюриб, Хиндистон Президенти ва Бош вазири билан самарали музокара олиб бориб, тегишли шартнома ва ҳужжатларни имзолаган эди.

Учинчи босқич. 1991 йилнинг 31 августда Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги эълон қилинишидан бошланди. Шу кўтулур санадан эътиборан Ўзбекистон Республикаси ҳам де-факто мақомида, ҳам де-юре мақомида халқаро ҳуқуқнинг бир субъекти, ула мустақил ва суверен давлат. Ислам Каримов ўзи бошчилигида қайта тикланган ўзбек давлатининг Президенти ва халқимизнинг Йўлбошичиси. Бинобарин, қўтулур Ватан — Ўзбекистон ва Ислам Каримов номлари эгизак тушуғичлар бўлиб қолди. Буноса нафақат мамлакатимиз фуқаролари, балки тақдир тақозаси ила хорижий ўлкаларда яшаётган ватандошларимиз ҳам эътироф этганлар. Шу ўринда Саудия Арабистонидан яшовчи бир гуруҳ ватандошларимиз томонидан жумҳуриятимизга, демокки, биз — Ўзбекистон истикомат қилувчи фуқароларга қаратилган бир мактубдан қўнйидаги сатрларни келтиришни жоиз деб биларимиз:

«Ахли басират ўзбеклар, айниқса, гурбат диёрларда, ва-тансиз ва эгасиз эзилганлар Ислам Каримовни жуда ҳам олий миллий шўруга соҳиб деб билдилар. Улуг Танрига шўрки, вақт ва замон иқобатига қўра ҳақикатлар эонир бўлмоқда. Ислам Каримовнинг амаллари, ҳар бир қадмалари алоҳида-алоҳида Ватан ободлиги, ва миллат тинчлиги учун улуг хизмат бўлиб, нурафшон сўзларининг ҳар нукта-нуктаси муҳлис ва вафоликдир, миллатига ифтихор ва гавҳардир. Албатта, шундай улуг раҳбаримиз билан қўнонамиз ва фахрланамиз...»

Мухтарам раҳбаримиз Ислам Каримов ўзбек миллатига отаганини билдирди ва собит қилди... Худого шўрки, ўзбек миллатига ота топилди, эга топилди ва бошлиқ топилди...»

Дарҳақиқат, худди шундай! Аёнки, қобил, солиҳ ва солиҳа фарзандлар оталарига суяъчи бўладилар, ақдил ва ҳақмадан бўладилар, мадорига мадор, қувватига қувват қўшадилар. Ўзбекистон фуқаролари ўзларининг маънавий падарлари бўлиши Йўлбошичизга келажаги буюқ давлат бунёд этиш юмушида сидқидилдан ҳаммадаму халнафас бўлмоқдалар. Бу барча муваффақиятларимизнинг биринчи амиллири.

Шундай қилиб, ўн йилдирки эркин тараққий ёлғилдамиз. Истиклолга эришиши ва истиқлол йиллари бўлиши бу давр ичида давлатимиз, жамиятимиз, фуқароларимиз шу қадар улкан ва тарихий ютуқларни қўлга киритдики, бу нарсаларнинг қиёси йўқ... Вақт бетўхтов ҳаракатда. Ҳамма нарса ўз замонасига қараб баҳоланади, ҳар бир даврнинг ўз мезони бордир. Масалан, XIX асрнинг сўнги ўн йиллигининг ўз мезони бўлган, хайрлашганимиз XX асрнинг сўнги ўн йиллигида мезон ҳам ўзгача бўлди, бу давр ўзбек халқи учун Миллий Ҳақиқат, Миллий Тикланиш замони бўлди; қутиб олганимиз — XXI аср эса Миллий Ҳақиқат даври бўлажак, иншооллоқ!

Иккинчидан, утган асрнинг сўнги ўн йиллигида халқимиз шуғурида Ватан тушунчаси аниқ маъно-мазмун касб этди, Шўрлар замонидан мавжумлик йўқолди. Ўзбекистон Республикаси ўзбек халқининг мамлакатимизда яшовчи барча фуқароларнинг Ватани экани аёнлашди. Майдонди 447 миң 400 квадрат километр бўлган Ўзбекистон маммурий жиҳатдан Қорақалпоғистон Республикаси, 12 вилоят, 162 туман, 109 шаҳар, 115 кичик шаҳар, 1315 қишлоқ, 112 овулдан иборат; аҳолиси 25 миллиондан ошиб қолди, шундан бешдан тўрт қисмини ўзбеклар ташкил этади. Тўғилиш, яъни халқимизнинг ёшариши ва қўнйиши кучли. Бу мисол! 2001 йилнинг биринчи ҳафтасида — 1-7 январь кунлари биргина Тошкент шаҳрида 1600 нафар чақалоқ туғилгани рўйхатга олинган.

Учинчидан, истиқлол йилларида Ватан тушунчаси бойиди ва халқимизда Ватан тўғриси яннда қўнйишди. Маълумки, одамнинг шўку шўмайлиги, бўй-басти, кўриниши, жүрғаси, туси, кўз қарашлари, юриш-туриши, муомаласи, овози, таровати, хуллас, ички ва ташқи дунёси у қаралув тоған, унинг-ўсган ва камолотга етган жойга монанд бўлади. Етти иккинчи қисилари етти хилдир. Демак, одам ўз Ватанининг бир заррисида, ҳар бир халқ учун тақдир ва тарихан ато этилган ҳамда чегараларин ҳудуд ато юрт, она Ватандир. Бизким, ўзбеклар учун Ўзбекистон Республикаси она-Ватанимиздир. Бу ўрин-

ТОШКЕНТ ШАХРИ АХОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI SIZGA KUYIDAGI MANZILLARDA TELEFON URNATISH IMKONINI MAVJUDLIGINI BILDIRADI:

Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54-уйлар, Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 35, 36, 37-уйлар. Маълумотлар учун телефон: 173-56-30.

Миробод филиали Яккасарой тумани, Қушбеги ва Бошлик даҳалари 50-АТС, блоклаштирилган усулда. Маълумотлар учун телефон: 55-80-08.

Янгиобод филиали 1-Қўйлик дахаси, 6, ба, 15, а, 19, 23, 23а-уйлар. 3.Шамсутдинова кўчаси, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 44, 45, 46-уйлар.

Янги замон кўчаси, 1, 2, 6б, 7, 8, 10-уйлар. 6-Қўйлик дахаси, 4, 5, 6, 12, 19-уйлар. 7-Қўйлик дахаси, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11-уйлар. Кўприкли, Сувбўйи, Оқ уй, Жарқўрган 1-боши берк, Марв 1 ва 2-тор кўчалари. Маълумотлар учун телефонлар: 97-56-36, 97-08-28.

Собир Рахимов филиали Бoғқўча дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31-уйлар.

Гулобод дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 22, 23, 29, 30, 31, 76, 79, 80, 81, 82, 84-уйлар. Сомонбозор кўчаси, 1, 3-уйлар. Генерал Узоқов кўчаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12-уйлар.

Оқтепа дахаси, 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24-уйлар. Бешёгон дахаси, 7, 13, 14, 18-уйлар. Қоратощ дахаси 12-23 уйлар. Маълумотлар учун телефон 29-65-66.

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

Тошкент шаҳридаги шохлиқ ва махсус хизматлар телефонлари рақамлари маълум қилади.

Table with 2 columns: ИНДЕКС, ХИЗМАТНИНГ НОМИ. Lists various phone services and their corresponding indices.

ТОШКЕНТ ШАХРИ АХОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI SIZGA KUYIDAGI MANZILLARDA TELEFON URNATISH IMKONINI MAVJUDLIGINI BILDIRADI:

Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54-уйлар, Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 35, 36, 37-уйлар. Маълумотлар учун телефон: 173-56-30.

Миробод филиали Яккасарой тумани, Қушбеги ва Бошлик даҳалари 50-АТС, блоклаштирилган усулда. Маълумотлар учун телефон: 55-80-08.

Янгиобод филиали 1-Қўйлик дахаси, 6, ба, 15, а, 19, 23, 23а-уйлар. 3.Шамсутдинова кўчаси, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 44, 45, 46-уйлар.

Янги замон кўчаси, 1, 2, 6б, 7, 8, 10-уйлар. 6-Қўйлик дахаси, 4, 5, 6, 12, 19-уйлар. 7-Қўйлик дахаси, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11-уйлар. Кўприкли, Сувбўйи, Оқ уй, Жарқўрган 1-боши берк, Марв 1 ва 2-тор кўчалари. Маълумотлар учун телефонлар: 97-56-36, 97-08-28.

Собир Рахимов филиали Бoғқўча дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31-уйлар.

Гулобод дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 22, 23, 29, 30, 31, 76, 79, 80, 81, 82, 84-уйлар. Сомонбозор кўчаси, 1, 3-уйлар. Генерал Узоқов кўчаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12-уйлар.

Оқтепа дахаси, 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24-уйлар. Бешёгон дахаси, 7, 13, 14, 18-уйлар. Қоратощ дахаси 12-23 уйлар. Маълумотлар учун телефон 29-65-66.

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

Тошкент шаҳридаги шохлиқ ва махсус хизматлар телефонлари рақамлари маълум қилади.

Table with 2 columns: ИНДЕКС, ХИЗМАТНИНГ НОМИ. Lists various phone services and their corresponding indices.

ТОШКЕНТ ШАХРИ АХОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI SIZGA KUYIDAGI MANZILLARDA TELEFON URNATISH IMKONINI MAVJUDLIGINI BILDIRADI:

Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54-уйлар, Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 35, 36, 37-уйлар. Маълумотлар учун телефон: 173-56-30.

Миробод филиали Яккасарой тумани, Қушбеги ва Бошлик даҳалари 50-АТС, блоклаштирилган усулда. Маълумотлар учун телефон: 55-80-08.

Янгиобод филиали 1-Қўйлик дахаси, 6, ба, 15, а, 19, 23, 23а-уйлар. 3.Шамсутдинова кўчаси, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 44, 45, 46-уйлар.

Янги замон кўчаси, 1, 2, 6б, 7, 8, 10-уйлар. 6-Қўйлик дахаси, 4, 5, 6, 12, 19-уйлар. 7-Қўйлик дахаси, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11-уйлар. Кўприкли, Сувбўйи, Оқ уй, Жарқўрган 1-боши берк, Марв 1 ва 2-тор кўчалари. Маълумотлар учун телефонлар: 97-56-36, 97-08-28.

Собир Рахимов филиали Бoғқўча дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31-уйлар.

Гулобод дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 22, 23, 29, 30, 31, 76, 79, 80, 81, 82, 84-уйлар. Сомонбозор кўчаси, 1, 3-уйлар. Генерал Узоқов кўчаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12-уйлар.

Оқтепа дахаси, 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24-уйлар. Бешёгон дахаси, 7, 13, 14, 18-уйлар. Қоратощ дахаси 12-23 уйлар. Маълумотлар учун телефон 29-65-66.

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

Тошкент шаҳридаги шохлиқ ва махсус хизматлар телефонлари рақамлари маълум қилади.

Table with 2 columns: ИНДЕКС, ХИЗМАТНИНГ НОМИ. Lists various phone services and their corresponding indices.

ТОШКЕНТ ШАХРИ АХОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI SIZGA KUYIDAGI MANZILLARDA TELEFON URNATISH IMKONINI MAVJUDLIGINI BILDIRADI:

Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54-уйлар, Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 35, 36, 37-уйлар. Маълумотлар учун телефон: 173-56-30.

Миробод филиали Яккасарой тумани, Қушбеги ва Бошлик даҳалари 50-АТС, блоклаштирилган усулда. Маълумотлар учун телефон: 55-80-08.

Янгиобод филиали 1-Қўйлик дахаси, 6, ба, 15, а, 19, 23, 23а-уйлар. 3.Шамсутдинова кўчаси, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 44, 45, 46-уйлар.

Янги замон кўчаси, 1, 2, 6б, 7, 8, 10-уйлар. 6-Қўйлик дахаси, 4, 5, 6, 12, 19-уйлар. 7-Қўйлик дахаси, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11-уйлар. Кўприкли, Сувбўйи, Оқ уй, Жарқўрган 1-боши берк, Марв 1 ва 2-тор кўчалари. Маълумотлар учун телефонлар: 97-56-36, 97-08-28.

Собир Рахимов филиали Бoғқўча дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31-уйлар.

Гулобод дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 22, 23, 29, 30, 31, 76, 79, 80, 81, 82, 84-уйлар. Сомонбозор кўчаси, 1, 3-уйлар. Генерал Узоқов кўчаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12-уйлар.

Оқтепа дахаси, 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24-уйлар. Бешёгон дахаси, 7, 13, 14, 18-уйлар. Қоратощ дахаси 12-23 уйлар. Маълумотлар учун телефон 29-65-66.

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

Тошкент шаҳридаги шохлиқ ва махсус хизматлар телефонлари рақамлари маълум қилади.

Table with 2 columns: ИНДЕКС, ХИЗМАТНИНГ НОМИ. Lists various phone services and their corresponding indices.

ТОШКЕНТ ШАХРИ АХОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI SIZGA KUYIDAGI MANZILLARDA TELEFON URNATISH IMKONINI MAVJUDLIGINI BILDIRADI:

Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54-уйлар, Чилонзор дахаси, 5-мавзе, 35, 36, 37-уйлар. Маълумотлар учун телефон: 173-56-30.

Миробод филиали Яккасарой тумани, Қушбеги ва Бошлик даҳалари 50-АТС, блоклаштирилган усулда. Маълумотлар учун телефон: 55-80-08.

Янгиобод филиали 1-Қўйлик дахаси, 6, ба, 15, а, 19, 23, 23а-уйлар. 3.Шамсутдинова кўчаси, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 44, 45, 46-уйлар.

Янги замон кўчаси, 1, 2, 6б, 7, 8, 10-уйлар. 6-Қўйлик дахаси, 4, 5, 6, 12, 19-уйлар. 7-Қўйлик дахаси, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11-уйлар. Кўприкли, Сувбўйи, Оқ уй, Жарқўрган 1-боши берк, Марв 1 ва 2-тор кўчалари. Маълумотлар учун телефонлар: 97-56-36, 97-08-28.

Собир Рахимов филиали Бoғқўча дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31-уйлар.

Гулобод дахаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 22, 23, 29, 30, 31, 76, 79, 80, 81, 82, 84-уйлар. Сомонбозор кўчаси, 1, 3-уйлар. Генерал Узоқов кўчаси, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12-уйлар.

Оқтепа дахаси, 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24-уйлар. Бешёгон дахаси, 7, 13, 14, 18-уйлар. Қоратощ дахаси 12-23 уйлар. Маълумотлар учун телефон 29-65-66.

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

«TOSHKENT SHAHAR TELEFON TARMOGI» OCHIK TURDAGI AKCIONERLIK JAMIYATI

Тошкент шаҳридаги шохлиқ ва махсус хизматлар телефонлари рақамлари маълум қилади.

Table with 2 columns: ИНДЕКС, ХИЗМАТНИНГ НОМИ. Lists various phone services and their corresponding indices.

Boш муҳаррир Акмал АКРОМОВ. Манзилы: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

ТОШКЕНТ ШАХРИ АХОЛИСИ ДИҚҚАТИГА! Душанба, қоршаба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи — 209.

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамитга» 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буёқ Турон» кўчаси, 41-уй.

Газета «Тошкент оқшомининг» компьютер марказида терияди ва саҳифаланади.